

PRINCIPATELE-UNITE.

DĂMBOVIȚA

FOIĂ POLITICĂ ȘI LITERARĂ

Această foaie este de două ori pe săptămână Miercuri și Simbura.

Prețul abonamentelor pe un an 24 Sf. Pe un semestru 12 „ Trei luni . . . 6 „ O linie pentru abonamentul se va plăti cu 30 p.

Abonajul se face la librăria Chist. Ioaninș et C-ia Romanov strada Lăscănișilor, iar prin distrikte la D. sekretari ai Administrației și la korespondenții librăriei. Ori ce abonament trebuie plătit în dată cu subscrierea.

INȘIINȚARE.

DD. kare vor să se mai aboneze pe acest al cincilea trimestru, vor bine voi a înșința administraținea, în cel mai scurt termen, asemenea și DD. abonații ce nu au plătit încă prețurile abonațiilor sunt invitați a trimite banii.

Administratoarea jurnalei.

București, 14 Noembrie.

Astăzi dată vom trata o chestie gravă.

Încercările Komisiunii Centrale, a ambelor adunări naționale, în privința legilor interioare, asigură konstitațiunii se vor săvârși sau nu la întărirea sa și găsirea cu cale a păterilor garante?

A se săvârși aceste legi la întărirea păterilor garante, este; dăne noi, a perde drepturile păreii de autonomie, cu alte vorbe este a perde cea din urmă scântea de independență națională.

Aceste drepturi au dreptul lor de autonomie. Acest drept este ceea ce distinge mai mult un popor suveran sau semisuveran, de un popor sclav. Acest drept este baza tratatelor vechi dintre Români și Turci. Acest drept este recunoscut de păterile garante chiar prin actul de drept al acestor păteri a se amesteca în încercările Românilor. El face baza principială a Konvențiunii. Când păterile dar făcând această konvenție, mi recunosc dreptul Românilor de a face ei însuși legile lor, ele, adăugând artikolii privitori la starea de organizare interioară, se află în contradicție cu însuși artikolii lor prin care se recunosc dreptul de autonomie. Păterile garante a le dreptul de autonomie, violă ele însăși acest drept de autonomie, prin artikolii despre organizarea din întru.

Dar această violare nu se lasă în răznicul de Români, nici de Europa. Iată pentru ce:

Țările Române se prezintă la o nouă viață; opiniunile în întru despre organizarea atât de diferite, mi nătră lor atât de violente, în cât o violare a dreptul de autonomie de către păteri, pentru prima mi ultima oară, se pune mai puțin periculoasă pentru interesele generale a le întregii națiuni Române de cât esersarea dreptul de autonomie de Români întru un timp și în nice condițiuni ce nu ar fi promis de către țările.

Români protestă cu inima kontra această violare de drept; dar tăcerea învinși de o tristă necesitate.

Țările vor aterne legi pe acest principiu al Konvențiunii. Cele trei komisiuni, mi Domnii sunt, dăne noi, kontrolorii legali și reciproci ai legilor noi dacă sunt sau nu dăne principii Konvențiunii. — Opiniunea publică prin diferitele sale voci, va fi cel din urmă kontrolor. Răzvrătele ce au existat la întru violare a dreptul de autonomie de către păteri, astăzi numai există. Prin zămare noi nu putem privi de astăzi în așteptarea păterilor garante, asupra legilor făcute de Români, ca să aibă valoare, de cât o violare prețurată a dreptul de autonomie al păreii; cu alte vorbe nu am vedea în această întărire de către anularea vechilor noastre tratate, anularea Konvențiunii, mi prin zămare o eră nouă de definitivă sclavie a țărilor Românești.

Acest drept de autonomie a fost singurul bine ce a rămas moștenire Românilor de la străbuni lor. Acei străbuni ca să-l păstreze să lăsată cu armele în mână în timp de trei secole kontra Turcilor, Tătarilor, Ţigărilor, Polonilor, Kazacilor, și Germanilor. Denial de independență națională ce au întru dat săfletele gloriomilor străbuni, va cerșeta mi de aci înainte poporul român, când dreptul se de autonomie va fi călcat, mi va decide între o moarte nobilă, mi o sclavie rășinoasă.

Către acestea speranța nu ne lasă. Noi credem încă cu păterile garante nu vor pretinde a konfirma cu drept, (de droit) legile noastre făcute, fără care nu ar fi valabile.

Gazetele Austriace anunță că ar fi fost vorba în diplomatie despre o desțărâre a Austriei pentru Lombardia, spre Dăneirea de jos. Iată câte-va răzări.

Se zice că este vorba despre o desțărâre ce este a se da Austriei la Dăneirea de jos, cu alte vorbe Principatele Danșiene.

Gazetele Austriace nu ne spun nimica nouă. Posesiunea Principatelor Danșiene, este pentru marea monarhie veche, și vis tradițional; istoria ne a spus-o înainte de a ne o spune gazeta Vieneză, mi dacă principatele nu sunt astăzi ale Austriei, căzuta este că nu a pătât încă să le ia. Dăneirea de a lăsa principatele a tribuit să vie Austriei odată cu konsista Transilvaniei; însă este natural, este o dăneire ca toate dăneirile; a avăto mi alte staturi vecine; Români ei însuși, vărând alături cu dinșii niste provincii frămose locșite de Români, poate să le vie ideea a se și cu dinșele. Totul este a pătea să o facă. Dar nu o fak, căci nu pot mi poate chiar căci nu vor. Dacă gazetelor Vieneze le a venit acest gând, n'au dect să kaste al păne în esekăție. Români pot răspunde: „Venii de le lăși!“ Dar aici vine chestie-

nea serioasă. Acest venii de le lăși se poate traduce astfel: faceți datoria: noi vom face ne a noastră. Inimile nu mai sunt sklave; kapetele nu mai sunt plecate, brațele nu mai sunt desarmate. Ei pot încă răspunde cum răspunde Dromixete reșele Daviei și Lizimak: „noi nu atakăm pe vecinii noștri nici odată; dar dacă într-o zi ne vor ataca ei fără nici o dreptate, vom și a ne apăra cu bărbăție.“

Dar gazeta Vieneză apără chestie de principie strein, mi această principie strein poate să iasă și principie Austriak. Șna din ele se exprimă încă astfel: Domnii Români a înțeles-o serios când a făcut deklaratiunea, că va ceda în ori ce timp tronul întru „și mi principie strein... Napoleon III. ar avea în mânăle sale akt de abdikație și scrisă de Domnii Kaza.“

Noi vom răspunde că atâci când ar fi și asemenea akt, (căci ce nu și nu credem) acest akt nu poate să fakă alzișne la principie strein Austriak; din kontra pașnea toată a declarat în fața lămei atâci când ideea principiei strein avea kvint să fie și principie strein, dar nu din familiile domnitoare a staturilor vecine. Afară de această, ideea de principie strein, ori de ce pașne ar fi, fie mi de viș latină, a căzât cu totul; noi am zis tot-dăna, această idee a fost bătută odată când principiele strein, și poza și rigat independență. Dăne Konvenție, esșeriindă ne au învârat că rigatele nu se kapăte cu netișni, și cu armele în mână; astăzi însă ori ce principie strein, ar fi a ne robi dăra chiar atâci când ar fi de viș latină; cine ne spune că acel latin nu ar avea simpatie șișia din păterile vecine? mi ar fi tot aceea. Pașnea Români va avea principie, reșe cum îl vor pămi, Români, căci ori cum ar fi, guvernul să treșie să fie români dacă vom să avem dăra Români.

Ne șnim cu Steaora Dăneirii ce zice:

„Kind Români cereă și principie strein, ei vedeă în această dăneire, și mijlok, și pas înainte spre neatărnare, nu spre săvârș-gare! mi dacă Români ar fi konsaltăți ce preferă, și principie strein vasal Austriei să kontinsarea sișatiunii aktuale, adică legșmintele cu în. Poartă, răspunde n'ar întă-zia a se da: el ar fi șnamim: năstrarea legșmintelor cu înalta Poartă. Patrioteka foaie adăogă: „Citind art. de mai șșș. (al gazetel Austriace) reproducă cu intenție de toată ziașristika Austriak, vom mai zice odată ce am mai zis de atătea ori: să prevegem mi să ne prenarăm, căci mari încercări, mari fărșni se prevestesk în orient, mi vai de noi! de nu vom fi gata. Pasăi cel mare, măsșra cea mai feritoare de perikol să în zămătoarele doș reforme, de care păne akșin ne am okșnat atât de puțin, când a doa zi dăne aleșere ar fi treșit zi mi noante să lășăm

„la ele. Aceste reforme sînt: „*emanuarea* „*organilor* mi *organizarea armatei*.”

Democrația.

(Zmărire mi finit.)

II.

Esamenul raportelor individului k Statul a dat naschere la o mslgime de sisteme ce se pot redschere la trei: absorbtia individului prin Stat, saș *komsnismul*; smpresia Statului in profitul individului, saș *individualismul*; in fine *descentralizarea*, prin kare iniativa lbat de Stat se dr ne seama komonei. D. Vacherot, un liberal eminent, katb sb fie antikomunist; dar iarbm, din norochire, n smpresce pe individualistii ekvesivi pnb la stimal lor termin, *anarchia*; pe altb parte, vede foarte mari desavangaje pentrs societatea in genere in dependinta absolutb a komnelor. Dinsul n admite ne individ in solitadine, ci reknoasce nma pe omul social, mi prin zmare n admite kb poate esista opozitia radikalb intre societate mi om, intre individ mi Stat: amalgamb, ka sb zik ama, drentul individual kb drentul social.— „Aceste dozb drenteri, zice elb, in lok d'a se eskilde nbl pe altb, in lok d'a se divide saș de a se gena intre dinsele, elle din kontra, se smpn, se smpnib, se kompletb. Drentul individual imi are garanba sa in drentul social; iar drentul social n'are in vedere alt de kb respektul mi desvoltarea drentului individual. Antagonismul ziverilor *ordine* mi *libertate*, *astoritate* mi *libertate*, pentrs ce i ce ingeleg bine noptia mi raporturile lor, n poate vre o datb rezmi a viola armonia profandb a lkrurilor ce ne presintb ele. Ce e oare ordide, ce e oare astoritatea bine ingeleasb, de kb garanba libertatii? Ce e oare libertatea de kb forba vivb a societatii? Daka ordinea este legea ori kbrii societatii, libertatea n este oare viaga ei?”

Skonbl dar la kare dinteazb eminentul filosof in teoria sa asmpna demokraciei este akordul drentului znsia kb drentul tdtlor, konciliatia libertatii kb astoritatea, individului kb Statul. Kb toate achestea sb n kreasb cine-va kb dmsul voiesce a face din Stat, ahea faimoasb *providentia* desure kare vorbesk amichi esklsivi ai psterii. El n voiesce a vedea in astoritatea pblikb de kb representatia drentului social, espresia legii mi a drentului, protektnd drenturile omului, fbr kb sb aib vre o datb psteria d'a le absoarbe saș d'a lb restrinpe.

Dne ce amezb edificul demokratik pe baza kompsb de personalitatea liberb mi inviolabilb mi de komna ce se bskrb de astonomia sa intrb tot ce este smpialmente komnal, n se teme a i nne in kan o astoritate centraliztoare, forte mi respektatb, kare sb asikre zmitatea militarb, politikb, finansialb, jridikb mi poliicieneaskb. Pnb aci merge in akord kb cea mai mare parte a liberalilor; dar de aci in kolo merge mi mai departe: Fiind kb Statul garanteazb libertatea individului mi independinta natiionalb, mai trebse, dsne dmsul, ka Statul sb dirige instrkptia, sb ia iniativa lkrurilor celor insemnate de folos general, sb protepe interesul pblik in kontra intereselor egoiste ale *drentului d'a ssa mi d'a abssa* (jus utendi et abutendi) etc. De mi insb krede neesarib ka administratia demokratikb sb fie centralizatb, n in-

delege insb printr'acheasta ka iniativa individualb sb fie sakrifkatb iniativei kolektive. El priimesce Statul potente pentrs binele tdtlor, nma pentrs kb n voiesce ka libertatea znsia sb devie servitadinea celor-l-alti, ni i ka egoismul fie kbrii cetdean mi fie kbrii grupe mntionale sb grseaskb psteria de a impede ka progresul general.

Statul, dsne dmsul, trebse sb intervie in invdrtb, sb privegeze skoalele, mi sb fondeze mslte mi dmsul, sb dirige konkrsurile mi sb imargb diplomele, sb prezide la imptiegea, n nma a suingei dar mi a moralii sociale; pentrs kb konils dine de familie mi de societate, mi pentrs kb este de mare interes a face dint'insul un cetdean.

Statul trebse asemenea sb administre mi jstia, snre a i psteria asikra garantiile cele mai serioase de imparialitate mi de suingb jridikb; trebse sb mai dinb inkb in mnele sale poliia, nma pentrs sikranga natiionalb, mi administratia departamentelor saș imptirilor guvernamentale ale drui in aheea ce se atinge de esekptia ziformb a legilor mi reglamentelor generale; mai trebse, in nmele zntii drui, a organiza mi komanda armata, prin oficeri ce lb represintb; trebse sb intreprinzb mi sb inspekteze lkrurile pbliche, sb stringb mi sb pere financele. Achestea snt in preskrt, atributiile mltine ce D. Vacherot konsimte a pstra Statului in demokracia sa idealb.

In demokracia D-lb Vacherot, guvernul, konform kb principii suingei politice moderne, leiferb, dirige mi administrb. Guvernul e legislativ, sbt forma znei adnari znie, aleasb kb smpial universal; este esektiv in persoana znsi presidente, nmit de adnare mi revokabil printr'insa; este administrativ prin organul konsilului de Stat, al krgora membri, de mi alemi de psteria esektivb, konservb insb oare kare indirendb kbtre dinsa fiind kb n se pot distitba de kbtre psteria legislativb. Sbt protektia achesti konsiliib, administratia proprib, aheea adikb ce n este smpial politikb, ar ineta de a fi aservitb ministrului; iar fonkionarii ar psteria servi Statul fbr servitate kbtre reprezentantii lb provisorii; asemenea mi magistratura, emind de sbt o tstelb direktb ce o kompromite, s'ar nne in pozitia de a n mai face servituri, ci a da tot d'azna hotbrii.

Amezndb se un asemenea guvern, nagisnea n ar mai avea oare a se mai teme de a sa libertate? Iatb km respnde. la aheasta D. Vacherot.

„Knd ponorl este sorpenta de znde dekrg toate psterile, knd psteria cea mai de frnte, adnarea, este principul, arbitrb, jrdiktorst tdtlor celor-l-alte, este neste ptingb de a trece prin kanul psterilor esektive saș administrative idea de a kbsta sb kalce drenturile sverane de la kare inmile imi aș esistenba mi astoritatea.... Intr'o societate adevrat demokratikb znde ponorl are destul simtiment de datorile sale in kb sb n instrineze, ni i kiar provisorib, a sa psterie, intr'bn asemenea stat este neste ptingb—n se afb ni i kiar un esemplb—ka o psterie aleasb, or kare ar fi, legislativb, esektivb, administrativb, sb se intoarkb in kontra sveranulb mi sb se fakb tiranul lb: intr'o asemenea societate, aheastb psterie simte bine kb e nma servitorul societatii.”

III.

Kartea d-lb Vacherot e o karte de teori, dar de teori praktikb, kmpetatb adink de un spirit konvins, mi kare, pblikatb intr'o epokb de esperientb mi meditatiib, meritb de a fi apreciatb ka rezultatl znei lkruri insemnate ce se face de akm trei-zei ani in diversele skoli reznite sbt dranelb demokratik. Toatb lsmea pronunib astzi nmele demokraciei, kare kb respekt, kare kb dispreg, kare kb ironib, kare kb temere, fbr sb prea ingeleagb ceea ce astb nmire a insemnat mi va insemna. Pnb intr'atita rezonul komon a fost tsbrat de spektakolb evenimentelor neamntate mi inkolerante! Era timubl ka un bbrbat onest, kare a trekst printr'atbtea fbrtbn fbr sb mi plece kanul, sb vie a adche aminte ce a insemnat mi ce va insemna aheastb mare nmire ce a servit a akoperi atbtea lkruri mininoase mi kontradikorii. D. Vacherot, skriind aheastb defnitiune a demokraciei, mi a mai imulinit inkb o datb datoria: Ne a sforpat a ne adche aminte de principii ce n voiam a mai knoasce mi a ne grndi la viitor. Opera sa, ori kb de disktabilb ar psteria fi sbt ktare saș ktare pnkt de vedere partikolar, trape insb o imortengb konsiderabilb din nobilul simtiment ce a insirat'o. In fond, este un strigb de ranel la veritate, la rezon, la drent, la jstie, ce ese din inldibile senine a le filosofiei mi se indrenteazb la konsuingele inviolabile.

„Aheastb karte, zice D. Vacherot, n atakb ni i o psterie, pentrs kb n se atinpe de ni i o realitate. Lasb timubl grija de a kondamna rbl mi eroarea; face ne istorib mi ne moralb jrdiktori desure lkruri mi dsure oamenii presentsli.”

Dar pnerosul kmpetrb, in cheretareb sa filosofikb a idealului, n pare ama: de indiferent de aheste lkruri mi de ahesti oameni; dmsul n poate zita realitatea, mi, de mi este absolut in principii, dar ingelepe, dar priimesce, „pnb la o mssrb oare kare, toate nechesitdile praktikce kare restrng mi modifikb aplikatia idealului.” El este din ahei ce aș kredingb in principii lor, mi kare n se disnerb ni i o datb de viitor; n e insb iar mi din aheia kare, krezind kb rbl cel mai mik e inemikl binelb, n s'ar resigna a astenta kb statonib mi konfengb regnbl absolut al jstiei, „sbt toate repimurile transitorii ce respekt morala, konserv libertatea mi favorez saș permit progesele demokraciei.” Dmsul, demokrat intrit in kredinga sa, n poate konsidera ka identikb kb jstia, libertatea relativb astfel prek m o ingelepea skoala liberalb nedemokratikb. Dar iar n tgbdsesce, kb libertatea de eri mi jstia de mne snt srori, emite mi znsa mi alta din 1789.

„Adevrati demokrati mi adevrati liberali, zice dmsul, snt tot d'azna amichi; mi alianba lor este cea mai legitimb, pentrs kb in fond principul lor este aelam mi kb intre dinmii remne nma kestisnea de oportunitate. Liberalii prevztori priimesk demokracia pentrs viitor; demokracii kb minte priimesk ka transitiune or ce repim liberal ce prearb un popol pentrs demokracib.

Zneaskb-se darb toate spiritele libere in nmele principulb proklamate de tog ahestia, mi forba lkrurilor va face restul, mi va dche omenirea la adevratul ei destin.

C. L. C.

CRONICA

Monitorul franțez anunță că lucrările conferinței de la Paris s'au terminat. Actele s'au scris la 10 noiembrie s. n. de reprezentanții Franței, Austriei și Sardiniei. Sunt trei tratate: cei dintâi este între Franța și Austria prin care se stăpânește darea Lombardiei către Franța; prin al doilea Franța dă acesă provincie, ca acesămi condiții Sardiniei. Al treilea tratat amază starea de pace între Franța, Austria și Sardinia. Tot Monitorul anunță vestitul kongres, care va avea ca scop unificarea Italiei pe baze solide și durabile.

Se crede că repunța principelui de Carignan, asupra dăkatelor, nu va fi confirmată, Franța se opune.

În Spania, entuziasmul lăcătorilor pentru resbelul cu Marocul, din zi în zi devine mai mare. Toată Spania prezintă o fisionomie ca în timpurile unde acest popor era kumat să facă lucrări gigantice. Participația Franței în acest resbel face mi mai mult să creadă entuziasmul Spaniolilor. Pe de altă parte Marocul face mari și serioase preparații de armare, armele în mare cantitate le kumpă de la Englezii. Times deklară că Franța dă mare ajutoare Spaniolilor. Deja în Franța închip se iasă broșuri prin care se propagă resbelul kontra Engliterii. Aceste broșuri s'au mare răsunet între Franțezi. Un resbel între Franța și Anglitera, noi l'am konsidera, pentru noi ka o mare nefericăre. Ar fi să slăbească puterea unde se află civilizația, mi să întărească partea unde se află barbaria.

Ca toate acesă, lucrările nu sînt kă totuși asigurațioare că nu se va întampla într-o zi o mare războare între națiunile Europei. Lămea merge; nu rează. Mi skonul către care pămeste este liberarea naționalităților. Români ei însuși ar face bine să se prepare pentru apărarea pămîntului lor, ka se nu mai vază acesă duri okupate de ostiri streine ce intră ai că într-o pară unde oamenii nu mai avează nici inimă, nici brațe, nici arme.

Gazetele franțeze anunță că o mare novelă, că ostirile generalului Garibaldi a intrat în Sicilia. Acesă novelă pare că a făcut plăcere Italianilor ce izbesk libertatea, mi reșele Viktor Emanuel este foarte lădat pentru acesă.

Dăne kontraktul cel nou pentru hrana ostirei Românești, soldații Români în cea mai mare parte sînt destinați la o kăr de mămăligă mi karne de oaie. Pentru întia oară de kând există ostirea. Mi se asteantă întărnarea M. S. Domnului în Băkrestii ka să se facă îndreptare în acesă privință.

Peșă atunță noi nefind nici de kum kompetinți în asemenea materie, mi nevoind a lăsa asupra noastră o răspundere desure un lucră ce nu ne este kunoskă, trimitem acesă mișcări la konfratele noștri de la Observatorul Militar, ce este kompetent singur în lucrările ostășești, mi îl rugăm să ne îndreptășească mi nou observatiunile ce va face asupra kărei de mămăligă mi karne de oaie.

Ministrul din intră de aici prin îndelungere că acela al Moldovei, a făcut niste instrăcțiuni noi asupra întămirii listelor electorale. Estragem din acesă instrăcțiuni următorul art. „Art. 7. Capitalul de 6000 galbeni se poate konstăti din valoare de pămînt din a ori ce akaretări nămite în art. 6

de mai sus* mi din veri ce fond komercial mi industrial, adică: librării, tinografii, mărșuri, komerț de vite, de bskate, arenzi de momii, de păsări, mori, vii, elestaie, kărcămi, poverni, fabricii mi ori ce altă arendă, pre-kam mi în numărar sneklat, că înskriseri a kător asistentitate ar fi rekunoskăte de vre un tribunul.

Cele trei komisiuni însărcinate a rediția proiectele de emanțare a dăranilor, s'au sfirmit lucrările lor mi le-au prezentat împăratului. Se asigura că în kăind va parea dekretul ce le va skimba în lei. Vocea dăranilor Români se rădikă în toate părțile Rusiei bine kăvintănd acesă înbăncire în soarta lor ce le dă libertatea mi îi face cetățeni. Acesă fantă s'au în Rusia trebe să atragă seriozitatea aminte a Românilor. Ei singuri vor rămănea în țară, cei mai barbari între dăriile vechine, de nu vor face nimic pentru dăranii; mi kiar atunță inkă nu vor rezmi kăci lucrările merg în ainte, mi vine crede să le oprească, se știe singur de voie bună. Ar fi trist pentru țință milioane de Români să întărne privirile lor către vechea polițică, mi răsunăderea, în asfel de kaz, ar fi a acela ce nu s'au stăst să îndeleagă pozițiunea kritikă a dărei în fața kă vechinii ei. Acesă o zicem, țară a mai nămi konvențiunea care se esmimă kărat pentru înbăncirea soartei dăranilor.

Morning Post zice că Kongresul se va rezmi la închipit să lăne viitoare, kăci toate difikăltățile s'au netezit. De kând Anglia a anunțat oficial adesiunea sa la kongres, s'au fixat ka bază a kongresului, neintervenirea armată în Italia.

Principalele Serbiei a promulgat o lege ce pune sub privilegia sârkionarilor Statului kăltăra pămîntului. Acesă lege specifică kăci fie care individ s'au familiă trebe să semene grăd etc.

Dacă kăltivă mai puțin, este pedensit; dacă lăkrează mai mult, va fi lădat.

TELEGRAFIA

Telegrafia Elektrikă.

(Inkeere.)

Paraflyerul are sânkțiuni mai puțin de kă Bssola, dar de o stilitate mai puțin obichisită. Că el se proteje aparatele de strikățiunile (păstirile) elektricității atmosferice, care, în zile de furtună, au războare se răsunădente s'au se grămădente adesea pe firele telegrafice parkărind-le peșă în pămînt, ka mi peșă în groapa unde se află afundat firul protektor al paraflyerilor aeriane. În asemenea kas se poate face o idee la ce strikățiuni sînt esuse aparatele ce întămîn în drămil săș la estremațea firelor, mi la ce verikol sînt esuse amulogăii. Esemple triste atestează desure acesă.

De multe ori elektricitatea atmosferică (fălyerul) a sfărmat aparatele ce s'au grăsit în drămil seș, răvînd-se kăte odată, ba kiar trăsnind-se peneroșii împiegăii.

A face să ajungă în aparatul receptor elektricitatea din Păș elektricitatea folositoare, mi a depărta elektricitatea atmosferică

* Art. 6. Venitările fonciere. Să konstăte din ori ce momie lokșit, mărșii, păsări, vii, mori, kărcămi, poverni, xelestee, zalxanale, nive mi xeștrae ce vor fi pe a sa uronire momie săș zestră.

— care e elektricitatea primejdioasă, — acesă este problema rezolvată pe seama aparatului aparător nămit Paraflyer.

Firul liniei peșă a nu intra în aparat, trece printă o plăcă de lemn, apoi printă o plăcă de aramă izolată mi askăpăte la o parte, asemenea ka dăna, avind virful întors către cea d'întăș mi komșnikănd că pămîntul: amăndouă despărgite de un interval rezl, care mai nu se observează. Acest interval ajunge a isola linia mi a asikăra trecearea kărentăului. Elektricitatea atmosferică, din kontra, pămălește din virful plăci d'întăș la cel de la a dăoa, strekărind-se în pămînt. Dacă skăpărea nu s'au făkă kă desvîmăre, o pedikă nouă se dăne la trecearea elektricității atmosferice. La kășl liniei remănd vre-o kăantitate de elektricitate, se află un fir parea s'au de aramă dăka intensitatea sa este inkă perikăloasă, elektricitatea atmosferică arde neapărat acel fir, mi ne mai grășind altă treceare dekă pămîntul, se perdă în rezervoriskomșn. Deutentătorul elektrik (Réveil) kompletează în fine o stație telegrafică. El se komșne dintr'un țiocknam care isbente într'un timbră (kloponel), kănd trece kărentăul.

Empegății, deștentănd-se că modă acesă, se okșă că komșnikăiea care lăleagă că liniea, mi poverăte kărentăul care mișka peșă atunță aparatul deștentător. Aparatul prin care se poate apăra acesă skimbări, se nămente komștător. Pe un disk de lemn se află mai multe plăci metalice, inkășimate mi isolate, că care se leagă kapetele diferitelor fire. Un bșton de alamă în kare se șnesce diferitele plăci între ele, s'au într'un komștător simșl, o pîrgie care se mișcă că o simșlă mișkare de mișă, înlesnesk dăpă voindă komșnikăiea firelor dăpă linie că ori-ce fire din aparate dăpă treșăingă.

La ori-ce stație se află un săș mai multe komștătoare treșăințioase la nila lokală, mi că acesă se vegiază nila de linie, că care dăpă kum am zis mai sus, se poate varia intensitatea.

Acesă sînt deosebitele elemente ale modăului acesă de komșnikăie minșnată, care că kăvint, se poate konsidera ka cea mai frămoasă deșkonerire din evă nostră.

Aparatele adontate de administrăția telegrafelor din Prințipatele-Ūnite sînt de sistemul tinărităului nămit Morse, întăreșingat azi mai în toate lămea.

Este de mirășă progresul făkă într'o artă nekunoskășă inkă peșă akum treizeci ani.

Asemenea se poate mira ține-va, că drent kăvint de regșlaritatea neșzită că care trebe să se îndelinească serviciul telegrafik. O disiplină militară trebe să făcă a se păștra o ordinăș perfekț în interiorul bisroșurilor.

Fie-kare șef de stație, fiind respnsăbil de serviciș, vegiază la aplikarea regșlamentelor că toată rigșroșitatea țerșă, mi ajăte empegășilor la îndreptarea deranjamentelor care se notă ivi. Așă, fie-ce stație se află gata a intra în komșnikăie dăpă țerere, la cel d'întăș semnal al korespondențului. Acesă severitate e neapărată al esekștarea țară greșală a lucrărilor celor mai minșșioase pentru care se țere o esaktitate mi o izdeală dia cele mai esșenționale adikă a telegrafia.

C. L. ...

CONSTITUTIA

PRINCIPATELOR-UNITE ALE ROMÂNII.

(Țrmare.)

Art. 99. O Înaltă Korte de Jstigiie mi de Kassagiune se va institsi pentrs întregsl stat Romnș.

Aceasta ns intrș în fondsl priçinilor, afarș nșmai kșnd jșdekș ka Înalta Korte de Jstigiie pe Ministerii mi pe çei-l-alçii fșnkçionari daçi în jșdekata ei.

O leçe sneçialș va regșla organizarea açeștei înalte Kșrçi.

Membrii Kșrçi de Kasagiune vor fi inamovibili, kiar de la întokmirea ei.

Art. 100. Kît pentrs membrii çelor-l-alte Kșrçi mi tribunale, o leçe sneçialș va çotșrî kondiçiunele de admissibilitate mi de înaintare în magistratșrș, lșnd de basș anlikarea progresivș a prinçiuslși inamovibilitșçi.

Art. 101. Kșrtea de Kassagiune în akord kș Kommișiunea Çentralș va çotșrî kînd trebșe sș înçeapș a se anlika în toatș pșterea sa prinçipiisl inamovibilitșçi în magistratșrș. Aceasta se va face prin o anșme leçe. Atșncea mi jșdeçtorii çelor-l-alte instançi mi se vorș nșmi pe viaçș mi çn jșdeçtor ns va pștea fi dat afarș din serviciș, niçi sșs-pendat din fșnkçiunele sale, de kșt nșmai dșpș o çotșrîre jșdeçtoreaskș.

Pșnș atșncea jșdeçtorii not fi skimbaçi de Domnș daka se ridiçș în kontra lor çu kas de nemoralitate saș de nekapaçitate din partea Kșrçi de Annelș, saș din partea Kșrçi de Kassagiune.

Art. 102. Çotșrîrile date de kștre kșrçi mi tribunale se vor anela în kassagiune ek-sklșsivș la açeastș kșrte konformș leçei.

Art. 103. Kșrtea de Kassagiune va ek-sersa çn drent de çensșrș mi de disçiulina asșura kșrçilor de anel mi a tribunalelor.

În materiș penalș ea va avea drentș de jșrisdikçiune ekslșsivș asșura membrilor sei.

Art. 104. Ka o Înaltș kștre de jșstigiiei, kșrtea de kassagiune va çerçeta nrile çe vor fi provokate kontra Ministrilor de kștre Domn saș de kștre Adșnarea çeneralș, mi 'i va jșdekș fșrș anel. Asemenea va jșdeka mi pe fșnkçiionarii asșura kșrora dșpș kondika penalș avea pșnș akșm jșrisdikçiune înalta kșrte saș divanșl Domnesk.

Art. 105. Jșrișlș se înfiinçeazș în pro-çesele politîçe, kriminale mi de presș. O leçe sneçialș va statșa organizarea sa.

Art. 106. Ministerisl pșblik se înfiinçeazș în toatș întinderea Prinçipatelor-Șnite.

Art. 107. Leçe organizareçi ramslși jș-diciarș va çotșrî nșmșrșl kșrçilor mi a tribunalelor, kompșnerea, residença mi atribștele lor, ast-fel ka darea jșstigiiei sș fiș mai grab-niçș, ka proçedșra sș se simplifiçe mi nșmșrșl instançiilor în anelș sș se mikșoreze.

Art. 108. Ședingele tștșror instançiilor jșdeçtorești sșnt nșbliçe, afarș nșmai kînd pșblicitatea lor ar pștea ameninça bșnele mo-ravșri saș linșntea pșblikș, la kare tribunalel trebșe sș deklare açeasta prin înkeere de jșrnal.

Șn asemenea jșrnal kînd se atinçe de çerçetarea deliktelor politîçe, mi de presș, ns se poate înkeea, de kșt prin șnanimitate.

Art. 109. Toate çotșrîrile jșdeçtorești trebșe sș fie motivate pe çn anșme artîkol de leçe mi sș se çiteaskș kș șmile deskise.

Art. 110. Jșdeçtorii ne la tribunalsrî mi

kșrçi se nșmesk de Domnș dșpș rîndșiala șrmtșoare: pentrs tribunalele de 1-ia instan-çș fiș-kare konsilis çinștal în sesione sa anșalș va întokmi o listș de çn nșmșr de karidadii îndoit de nșmșrșl membrilor tribu-nalșlși lokal. O altș asemenea listș se va fa-çe mi de kștre kșrtea apelativș pentrs fiș-kare tribunal din resortsl ei. Kandidadii a-lemî trebșe sș însșmeaskș kșalitșçile de ad-misibilitate çerște de leçe sneçialș a orga-nișrii jșdeçtorești.

Membri tribunalelor se nșmesk de Domn dintre kandidadi de pe açele liste.

Presidençi tribunalelor se vor nșmi din-tre proçșrorii de tribunale. Membrii kșrçiilor de anel se nșmesk de Domn dintre presi-dençi de tribunale, dintre membrii Ministeri-lși pșblikș de pe lingș kșrçi, din kornșl a-vokaçilor mi al profesorilor de la fakșltatea de drent mi dintre direktorii departamentșlși drentșçi.

Presidençi kșrçilor apelative, dintre membrii açeștor kșrçi.

Membrii kșrçi de kasagiune, dintre presi-dençi kșrçilor de anel, fostii ministrii ai jșstigiiei mi proçșrorii çeneralî de la kșrtea de kassagiune.

Presidençi kșrçi de kassagiune, dintre membrii açeștei kșrçi.

Întșile nșmirî la kșrtea de kassagiune, la înfiinçarea ei, se vor face dșpș osebitș dispoziçiune, mi rîndșialș, prekșm se va re-gșla în leçișirea organizari ei.

Domnșl nșmește mi depșrteazș pe fșnkçiionarii Ministerișlși pșblik (proçșror) așe-zaçi lingș kșrçile jșdeçtorești mi tribunale.

Leçe inamovibilitșçi ns sș anllkș mi la açești fșnkçiionari. (Va șrma.)

Șciři mai noi.

În minștșr kșnd tinșrim, afșrșm kș Ministerșl Moldovei s'a pșefșkșt în modșl șrmtșor.

Em. Epșreanș President mi Mini-ștrș de finançe.

K. Rola Ministrș din întșrș.

G. Balș Ministrș afaçerilor streine.

G. Teriakiș Ministrș Kștelor mi instrșkçiunii pșbliçe.

P. Doniç Ministrș lșkrșrilor pș-bliçe.

D. Miklesko Ministrșl jșstigiiei.

D. Adrianiș Ministrș de pesvel.

La Italia de la un Romșn.

Ai! daka formșșeçi sklavia emti datoare. Italîș sșblimș! țș ns te întrista,

Kșçi asșra sșferinçș, înalçș pe popșare, Le face mi mai demne de a se libera.

Amar açeșlș popol çe ns a sșferit!

El este mșlt mai façiil sș fie o zi robit.

E mșlt kșnd inemikșl el însșmi se roșșeçe. Gșndind kș çine-n lançșri çn popol lșdat.

Șlî-açeasta este starea açeșlș çe domnesçe. Pe tronșl țșș, o popol sșblim mi întristat!

Doi enimiçi pșterniçi, șșrșn' a ta mșrîre: Streinșl ș'açeșl șpirit de tristș despșrçiire.

Açeșl dintșiș neriva, dar, çarș pșea frșmoasș. Pștea-vei țș învinçe al doilea enimik?

El ns se poate snarçe kș oaste nșmeroasș. Kșrçișl ns-l sdrobesçe, niçi armele ns-l strik.

El se învinçe nșmai prin abnegaçiune. O reçi ai Italiei veçi șçi a vș sșșșne?

Șn reçe se înalçș, çn fiș de libertate, Pe krestetșl țșș verde, o patrie de dor.

Șlî nșmele-l strșlșçe de fante lșdate... Çe'-ntșrçiî inçș sklavș, o dșlçe a noastrș sor?

O prinçiini, fiçi dar liberi! Koroana abdikaçi! De vreçi sș ns fiçi inçș de kșt sklavi koroaçi? B.

URZICĂRIE.

Se vorbesçe prin lșme kș pe çei çe ns voiesk a plști birșl, çșvernșl are de çind sș 'i pșie a kșrçi lakșl Çimmiçiș.

Ctitoria așezămintelor Brinco-venești.

Se pșblikș snre mtiinçș kș șkoalele gra-tșite de fete ale așezșmintelor Brînkovenști se vor deskide în ordinea șrmtșoare:

Șkoala din Gorganî strada Belvedere No. 83 se va deskide la 16 ale lșniî kșrente, la 11 ore înainte de amiaz.

Șkoala din maxalaoa Mîntșleasa strada Mîntșleasa No. 3 mi çea din maxalaoa Ar-menilor strada Șlmazș No. 3 se vor deskide la 17 ale lșniî kșrente, çea dintiș la 11 ore, mi çea de a doa la 12 ore înainte de amiaz.

Șkoala din maxalaoa mi strada Pițar Moșș No. 13, mi çea din maxalaoa Sf. Eka-terini strada Șerban Vodș No. 809, se vor deskide la 18 ale lșnei kșrente, çea dintiș la 11 ore, mi çea de a doa la 12 ore înainte de amiaz.

În açește șkoale çn preot katexet va în-vșđa pe fete reliçiia; çn instiștor se va okș-pa ale învșđa karte; direktriça șkoalei le va învșđa lșkrșri de mîntș.

Învșđștriça va fi gratisitș, iar kșrçile de învșđștriș prekșm mi instrșmentele mi ma-terialșl pentrs lșkrș, le vor adșçe fetele de akasș.

Șn doktor va vizita șkoala din kînd în kînd snre a alșsi pe fetele kare ns vor fi al-tșite mi sure ale preserva de boale kontaçioase.

Nș se vor nrîmi fete mai miçi de 7 ani, niçi mai mari de zeye ani.

Snre a skșpa fetele de alergștriș pe a-kasș, se vor çine a toatș zioa la șkoalș, mi la timșl nrînzșlși li sș va da o mînkare mo-deștș.

Pșringi doritori, sînt invitaçi amî adșçe fetele pentrs înșkriere la șkoala çea mai a-proape de lokșinça lor.

Proprietșçi D-ei çenepeasa mi Maria Lekmann, din distriktșl Blașka, Pșșșçeni, Bșlșria, Mereni, mi Frșșinetș, se daș în apendș de la Sf. George vii-top, anșl 1860, doritoriș se pot arșta în toate zilele, dimineaça pșnș la 10 ore, mi dșpș amiazl de la 6 înainte, la D. Kostake Angeleskș, strada Brezo-ianș kasele D. S. Markoviçi, ka sș se înçeleağș desupe pșed mi kondiçi